

Verslag synodaal proces Bisdome Roermond in de parochies

L.S.,

De drie themata van de synodale weg: gemeenschap, participatie en missie, en ook de themata van Christifideles laici: mysterie, gemeenschap en zending, kwamen als het ware vanzelf naar boven drijven in de verslagen van de ontmoetingen in de parochies. De antwoorden op de tien vragen die ons vanuit Rome zijn aangereikt kunnen we dus als volgt onder de genoemde titels samenvatten:

Mysterie

1. Wees authentiek, bezielde en aansprekend in je vieren, spreken/verkondigen, en voorleven.
2. Zorg voor plekken van stilte, bezinning, gebed, waar ook vorming en begeleiding is.

Gemeenschap

3. Creëer plaatsen van ontmoeting en bemoediging.
4. Heb een open houding, wees uitnodigend en vriendelijk, sluit niemand uit en biedt een luisterend oor voor iedereen die daar behoefte aan heeft.
5. Zie naar mensen om en bevorder saamhorigheid.
6. Wees een gemeenschap van gemeenschappen.

Participatie

7. Geef zoveel mogelijk mensen zoveel mogelijk verantwoordelijkheid, maar overvraag ze niet.
8. Biedt spirituele, theologische en pastorale vorming aan.

Zending

9. Treedt naar buiten, zoek aansluiting bij wat er in de maatschappij leeft, laat je zien en horen, ook in de media.
10. Wees helder in je boodschap.

Hieronder volgen de letterlijke citaten uit de verslagen. Ze geven richting aan van de opvattingen van de mensen. In een latere fase zullen we deze citaten ook in een meer verhalende zin publiceren.

Met vriendelijke groet,

Namens de bisschop en bisdomstaf,

+ Everard de Jong,
hulpbisschop van Roermond

I. Hoe gaat ons samen op weg zijn nu? Als we “onze Kerk” zeggen, wie bedoelen we dan?

De context waarin we leven

- Mensen ervaren dat we in een complexe wereld staan en zelfs als mens onderdeel zijn van een complex mensbeeld en Godsbeeld.
- Het leven in een wereld wordt ervaren als een maatschappelijke aangelegenheid van politieke, economische, sociale, culturele en religieuze zaken. Geluk, zingeving en leven in harmonie met elkaar is als deze vijf aangelegenheden in evenwicht zijn. Helaas is dit niet altijd in evenwicht.
- De aandacht in Nederland is voornamelijk gericht op het economische belang (zie ook het onderwijs, “kennis en niet op het sociale.”) en religie wordt gezien als een ondergesneeuwd kindje
- Bepaalde geloofspunten zijn onbegrijpelijk (bijv. transsubstantiatie; Maria altijd maagd). In de loop van de eeuwen is er zoveel bijgekomen, waardoor mede scheuringen ontstonden.
- De goedheid en liefde predikende katholieke kerk was en is niet duidelijk tegen de oorlog. Zij moet tegen alle elkaar bevechtende partijen zijn, maar heeft dat in het verleden niet gedaan
- Individualisme in de Kerk en samenleving heeft de overhand.
- We leven in een ik-maatschappij en hebben het (te) druk met andere activiteiten. Om vieringen bij te wonen vraagt dat discipline.
- Het individualisme in de samenleving sijpelt ook gestaag door in de Kerk.
- In onze neo-liberale - ‘alles-mag’ - cultuur zijn er generatieverschillen.
- Wat generatiegenoten vinden, is belangrijk. Dit geldt al voor kinderen.
- Het ongenoegen dat bij veel mensen heerst over het geloof, vanwege bijvoorbeeld het misbruik zou weggenomen moeten worden. Laten we God om een oplossing vragen.
- Veel oudere gelovigen hebben pijn van het feit dat hun kinderen en kleinkinderen niet geloven.

Wanneer hoor je bij de Kerk?

- De kerk is nu te veel intern gericht. Zij lijkt soms op een gesloten gemeenschap.
- De eerlijke vraag wordt gesteld: “wanneer ben ik eigenlijk gelovig?” “We weten zelf ook niet alles.” En, “wil ik wel veranderen?” In de groep zijn er die wel geloven, maar hiervoor niet naar de kerk gaan. “Ik doe het zo dat ik me er goed bij voel.”
- Mensen zoeken ook nu naar zingeving en geluk (liefde). Hun belangrijkste boodschap is: “Dichtbij Christus blijven.”
- Toenemende afstand tussen traditionalisten (behouders) en modernisten (vernieuwers);
- De meeste reacties zijn van personen tussen 60 en 79 jaar. Conclusie: Als de ontwikkeling binnen de kerk zonder ingrijpende veranderingen doorzet en als deze generatie van 60 plus achter 15 a 20 jaar is gestorven dan versmald de RK. Kerk in Limburg tot een sekte en dus niet meer herkenbaar in de maatschappij.
- De kerk blijft tegen de verbintenissen van homo’s en lesbiennes. Zij weigert communie-uitreiking aan samenwonenden en homostellen. Waar blijft het verhaal van de liefde?

Voel je je thuis in de Kerk?

- De meesten voelen zich thuis in de kerk, voelen zich gehoord en gezien door anderen en kunnen delen met anderen. Er zijn geen belemmeringen. Je mag meedoen en voelt je geaccepteerd, erkend en gekend. De kerkgemeenschap wordt ervaren als samen onderweg zijn.
- Samen ga je naar een beter leven. Deze tocht verloopt met vallen en weer opstaan. Je komt er samen met gelijkgestemden om onze Schepper en Leidsman te eren. Samen met anderen ga je in het voetspoor van Jezus door het leven. Hij gaf destijds vooral een voorbeeld van goed zijn voor elkaar, van naar elkaar omkijken.
- Iedereen moet zich welkom voelen in de kerk, elkaar nabij zijn. Geen mensen uitsluiten door de kerk.
- De gemeenschapszin wordt bij een begrafenis of processie nog wel ervaren, maar meteen na afloop is het voorbij. Er is geen verdiepingsaanbod.
- De verbinding is het geloof en de enige brug naar meer ruimte voor diversiteit, ook voor andersdenkenden.
- Personen met een andere seksuele geaardheid worden binnen de RK.-Kerk als zondig bestempeld en zijn daarmee niet welkom aan de Tafel des Heren. Ze voelen zich niet meer thuis in RK. Kerk en zijn verloren. Bij de huidige stand van de wetenschap is dit standpunt in een Westerse samenleving niet meer vol te houden. We kunnen ons de vraag stellen heeft God een foutje gemaakt bij de schepping?
- Bij een echtscheiding wordt een nieuwe relatie door de kerk tegengegaan. Buiten de kerk om is dat wel mogelijk. Maar de kerk houdt vast aan dit sacrament en kijkt niet naar het geluk van het nieuwe stel. Heeft Jezus dit bedoeld met dit sacrament? In die tijd was de vrouw te afhankelijk van de man en als er scheiding was viel deze vrouw bij de gemeenschap in ongenade.
- Sociale media zijn niet altijd verbindend. Soms meer afbrekend dan verbindend.

II. Naar wie luisteren we, en hoe kunnen we dat verbeteren?

Luisteren we naar God?

- Veel mensen gaan naar de kerk om te luisteren naar het Woord van Jezus
- We moeten oppassen met te veel bezig te zijn met de vraag wat ik vind of ik wil. De vraag is wat God zou willen.

Hoe kunnen we luisteren bevorderen?

- Mensen hebben nu behoefte aan de begrijpende kant van de Kerk.
- Dat de kerk behalve voor de heilige Mis en rustpunt ook als ontmoetingsplek met (tevens) ruimte voor gesprek/interactie/verbinden kan dienen. Dit kan de gewenste hechtere band opleveren.
- Het inrichten van een laagdrempelige ontmoetingsplek afgestemd op de mogelijkheden van een ieder. Noem het een vorm van 'vorming en toerusting' -klein, toegankelijk, simpel.
- We denken aan een multifunctionelere inzet van het gebouw: om te ontmoeten, om de gemeenschapszin te ervaren en om activiteiten te ontplooiën.
- Minimaal eenmaal per week een spreekuur invoeren. (Priester of leken)
- Interactie/gesprek/verbinden wellicht (ook) realiseren/verstevigen door (regelmatige) (thema-) bijeenkomsten en of andersoortige activiteiten.
- Er (b)lijkt tevens ook behoefte (niet alleen bij jongeren) aan meer interactie. Niet alleen zenden (eenrichting) maar het gesprek aangaan. Ook hier zouden acties op ondernomen kunnen worden (o.a. social media, excursies, lezingen, boeken, activiteit, concert).
- Aandacht voor eenzame ouderen, mensen in een flat die niemand spreken, bijv. bij iemand op de koffie gaan, goedemorgen zeggen op straat, even contact maken en zo de wereld van de ander even openbreken.
- Samen zijn met mensen door een moeilijke tijd heen te gaan.
- Blijf bij iemand in de laatste levensfase, zodat hij gerust kan overgaan.
- Tevens vraagt men om (meer) aandacht voor actuele maatschappelijke vraagstukken/zorgen, persoonlijke verhalen en nieuwe inwoners.
- Hoe om te gaan met lhtbi-ers? Hier is in de kerk nauwelijks begrip voor. De een probeert geloofsstandpunten te verdedigen, een ander wil dan discussie uitlokken. Tegelijk wordt ervaren dat het niet eenvoudig is mensen uit 'hun hokje' te halen. Discussies kunnen gemakkelijk uitlopen op een conflict.
- Een opmerking is: in de kerk wordt er niet echt naar conflicten geluisterd.

Wie moeten dit doen?

- De goede mensen hebben ook maar vierentwintig uur in een etmaal en kunnen niet overal zijn.
- Gelijkwaardigheid voor vrouwen, grotere rol voor vrouwen, geestelijken minder macht/zeggenschap
- Vrouwen meer betrekken
- Jongeren stimuleren om actief mee te doen. (Hoe?)

III. Vrijuit spreken. Wie spreekt namens wie, ook in Media?

- De kerk moet meer deelnemen aan het maatschappelijk leven en meer naar buiten treden.
- Bisschoppen van Nederland spreken niet met één mond
- Meer en (nog) actiever communiceren. Niet alleen via het Contactblad en de website(s) ook via andere schriftelijke kanalen.
- Interactie/gesprek/verbinden wellicht (ook) realiseren/verstevigen door (regelmatige) (thema-) bijeenkomsten en of andersoortige activiteiten.
- Meer bottom up i.p.v. top down: meer pluriformiteit, meer openheid, meer meedelen op de maatschappelijke ontwikkelingen; met name belangrijk om aan te sluiten bij jonge mensen en om hen te bereiken.
- Gebruik maken van nieuwe media
- De boodschap is (wellicht) niet het probleem maar de “vorm”, m.a.w. de boodschap in een “ander/moderner jasje” steken.

IV. Hoe helpen vieringen bij onze beslissingen? Hoe promoten we actieve participatie?

Wat gebeurt er nu aan positiefs?

- De kerk betekent veel, zeker in deze harde maatschappij, bijeenkomen met mensen die veelal hetzelfde denken, een houvast en inspiratie in het leven, samen zijn met andere mensen, dat er een plaats is om na te denken
- Allen zijn het er over eens dat de kerk het middelpunt van de gemeenschap vormt. De plek om de mis te vieren op belangrijke momenten van het leven en tot rust te komen.
- De kerk staat voor de gemeenschap en is het middelpunt van het dorp. In goede en slechte tijden is het een thuis. De kerk staat voor wat je vrijwillig wil doorgeven aan de kinderen.
- Vooral uitvaartdiensten weten de aanwezigen te raken. Komt vooral ook door het persoonlijke in deze vieringen, de persoonlijke woorden en het zoeken en vinden van steun in het geloof. Ook al is het vaak een momentopname.
- Gemeenschappelijk gebed geeft troost

Uitdagingen

- De meeste respondenten kerken regelmatig en vinden in het geloof ook motivatie om actief te zijn in de samenleving. Er is blij van grote saamhorigheid in de dorpsgemeenschap. In de kerk vinden we rust en troost.
- In de leeftijdsgroep tot 50 jaar zijn er weinig regelmatige kerkgangers.
- Jongeren en kinderen zijn nauwelijks vertegenwoordigd. Veel kinderen doen hun Eerste Communie en worden gevormd, maar helaas zien we deze groep nauwelijks terug in de kerk.
- Er zijn wel regelmatig gezinsvieringen, maar die worden vrijwel alleen bezocht door de uitvoerende groep. Deze wordt steeds kleiner.
- Mensen van buitenlandse afkomst en van een ander geloof worden over het hoofd gezien.
- Dat ruim 50% aangeeft geen vreugde (meer) te ervaren in de kerk is geen stimulans voor het bijwonen van vieringen of om actief te worden voor de kerkelijke gemeenschap.
- Het Onze Vader had niet aangepast hoeven te worden.

Voorzichtigheid geboden

- Voor velen is gebed allereerst privé, en moeilijk om over te spreken
- Liturgische kwesties en vooral verandering in gebruiken zijn gevoelig bij gelovigen.
- Meninge over kerkgebruik, muziek, zang en vormgeving verschillen. Sommigen verlangen naar stilte, sacraliteit, eerbied, gregoriaans ... anderen vinden dat er meer "sociaal" en eigentijds multifunctioneel gebruik gemaakt moet worden van het kerkgebouw en van liturgische vieringen.

Biddende gemeenschap is op zich al aantrekkelijk

- Echte vernieuwing moet voortkomen uit de spiritualiteit van mensen. Het is zaak goed te luisteren naar ons innerlijk.
- Gebed moet authentiek zijn, aandachtig en innerlijk. Geen show.

- Zien bidden doet bidden
- Eerst moet je een goede gemeenschap hebben met wie er al is, een gemeenschap die zelf bezield is, die een relatie met Jezus heeft.
- De kerk is een plaats van samen-komen. De onderlinge afstand in de grote kerken is niet goed
- We moeten ons best doen om het saamhorigheidsgevoel terug te brengen.

Kinderen, Jongeren, mensen die kennis komen maken

- Gezinsmissen zijn voornamelijk, blij kinderen erbij betrekken.
- Er is te weinig aandacht voor de jongere generaties. De boodschap moet in een "beter jasje" gestoken worden voor de jeugd. Wekelijks naar de kerk gaan past volgens jongeren niet meer in de huidige maatschappij. Benader de aanwezigheid van jongeren positief en niet negatief. Er mag meer toenadering komen tot de "nieuwe generaties."
- Een kinderclub en kinderwoorddienst. Meer geloofsverdieping. De mis op zondag om 10 uur. Kinderkoor weer oppakken.
- De vieringen moeten moderner gemaakt worden voor de mensen die niets met het geloof hebben.

Bij het binnenkomen

- Regel vervoer naar de kerk.
- Wijs ons de weg
- Mensen moeten gezien zijn. Bij de kerkdeur de mensen begroeten die binnenkomen. En wanneer iemand voor het eerst komt: "Fijn dat u er bent!" De anonimiteit doorbreken.
- Kerkgangers welkom heten voor de aanvang van de H. Mis. (Priester of leken)
- De gastvrouwen en -heren in de coronatijd (bij het in- en uitgaan van kerkelijke vieringen) werden als een groot goed ervaren!
- Aanspraak, begroeting, ont-moeting (noem dat maar het 8ste sacrament). Wat dat betreft is het niet erg dat de geloofsgemeenschappen kleiner worden: dat geeft de kans onderling te groeien. Van de eerste christengemeenten ging zoveel meer uit dan van de kerk van nu.
- Waarom mensen achterin zitten moeilijk te zeggen. Verlegenheid voor rituelen die men niet kent? Individualisme? Persoonlijke beleving belangrijker dan gemeenschappelijke?
- In de kerk dient ruimte en respect te bestaan, waarin mensen welkom worden geheten en ontmoeting kan plaatsvinden: niemand wordt uitgesloten, diversiteit kan bestaan, een uitwisseling van meningen is mogelijk

Verkondiging

- De verschillen tussen de manier van vieren bij priesters vallen erg op.
- Elke priester lijkt zijn eigen spelregels te hanteren
- Korte woordjes met uitleg zouden helpen
- Zondagslezingen op schrift aanreiken. Veel en vooral oudere mensen verstaan de lectoren niet. (Leken)
- Sommige lezingen in de heilige mis zijn moeilijk te begrijpen, zorg voor begrijpelijke teksten.
- Dat er een gebedsboekje komt in de kerk zodat mensen kunnen meebidden en korte uitleg krijgen over de heilige mis.
- Hulpmiddelen als missaaltjes worden als hulp ervaren bij het vieren.

- Verstaanbaarheid en duidelijkheid is een voorwaarde om mensen betrokken te houden bij de vieringen.
- Duidelijker preken (vaak niet te verstaan)
- De preek zou meer vanuit empathie een gesprek dienen te zijn, dat mensen iets geeft waar zij behoefte aan hebben, een leidraad.
- Teksten/lezingen zijn belangrijk, maar wel met vertaling naar de actualiteit. Behoeft aan preek met een boodschap waar men op voort kan bouwen.
- In deze tijd waarin iedereen zijn/haar stem heeft gevonden, accepteren mensen een preek niet meer. De preek mag niet bestaan uit frasen die niemand meer aanspreken.
- De afstand tussen de generaties die kerken en de jongeren is te groot. Jongere generaties kunnen de heilige mis moeilijk volgen, boekje met tekst en uitleg zou oplossing zijn.
- De taal van de lezingen wordt als moeilijk ervaren; anderzijds hoeft het evangelie in de preek niet nog eens uitgelegd te worden. De preek is vaak geen vertaling van het evangelie naar onze tijd.
- Bij het preken, verband leggen tussen lezingen en de situatie nu, ter plaatse of in de wereld. (Priester); beide aspecten moeten er zijn: horizontaal én verticaal. Er moet verdieping en verbreding zijn. Het Evangelie vertalen naar de dagelijkse realiteit. Taal gebruiken die aanspreekt. Vertel een menselijk verhaal, maak het toegankelijk.
- De meeste mensen in de kerk zijn van een generatie die op de lagere school en misschien in het vervolgonderwijs godsdienstonderwijs heeft gehad. Het is ook de generatie dat is opgegroeid met een ander Godsbeeld dan tegenwoordig in de kerk wordt verkondigd. In de godsdienstige en morele vorming hebben zij geleerd dat God als rechtvaardige rechter over ons zou oordelen. Het huidige Godsbeeld is een liefhebbende en barmhartige vader. Voor deze generatie is het een worsteling.
- Geef goede uitleg over de betekenis van kerkelijke feestdagen. Vertel wat de waarde van de Eucharistie en de overige sacramenten is.
- Meer benadrukken wat de Kerk te bieden heeft, communiceren wie we zijn, wat we geloven, hoe je Christen kunt zijn.
- Als Christus niet verrezen is, heeft ons geloof geen waarde. Maar wie spreekt nog over de verrijzenis als het meest eigene van ons geloof? De kerk moet zeker aandacht hebben en houden voor sociale aspecten, maar nooit ten koste van haar eigenlijke boodschap.

Muziek en kunst bevorderen

- Een bord in de kerk dat de liederen aangeeft die gezongen worden en de volkszang stimuleren.
- Volkszang stimuleren en zoeken naar een goede voorzanger (betaalde leken)
- Koren zingen mooi, zorg ook voor aandacht voor moderner repertoire.
- Er moet muziek zijn voor kinderen, jongeren, ouderen.
- Volkszang stimuleren en zoeken naar een goede voorzanger (betaalde leken)
- Betrek het volk bij de zang, nodig mensen uit om mee te zingen. Koren moeten ondersteunend, dienstverlenend zijn.
- Biedt, naast de bekende liederen en samenzang, meer ruimte voor hedendaagse muziek.
- Meer samenzang en creativiteit bij het gebed
- Momenten van stilte in de H. Mis.
- Benutten wij wel voldoende de kansen die kunst en muziek ons bieden als het gaat om het doorgeven van de Blijde Boodschap en het vieren van ons geloof? Zowel kunst als muziek 'overstijgen' ons vaak vanwege de sfeer die zij kunnen oproepen.

Saamhorigheid in vieringen bevorderen

- Minder vergaderen en meer biddend samen zijn.
- Maak kerkbezoek aantrekkelijker en meer zichtbaar in de samenleving.
- Koppel de voorbereiding op de sacramenten aan de zondagse eucharistieviering.
- Vermijd wat tot gevoel van uitsluiting kan leiden
- Wanneer in de kerk muziek gemaakt wordt, is er vaak veel belangstelling.
- Laat zoveel mogelijk mensen participeren in dienstwerk
- Dat de gelovigen elkaar blijven bemoedigen en niet meegaan in negativiteit en samen meer een gemeenschap vormen van mensen die elkaar open tegemoet treden.
- Gemeenschap wordt bevorderd als mensen meer voor elkaar bidden.
- Dat de gezangen in het latijn zijn is prima, maar dat de gebeden in het latijn zijn, is een drempel, omdat de meesten die gebeden dan niet zullen verstaan.
- Punt van zorg en aandacht is hoe jongeren bereikt kunnen worden. Jonge mensen moeten bij de kerkgemeenschap betrokken worden. Het vraagt om naar buiten te treden, proactief te zijn naar kinderen en jongeren toe, met warmte, open armen, bereidheid tot dialoog met hen. Hun een thuisgevoel geven. De taal dient voor hen begrijpelijk te zijn. Hen een grotere rol geven. Beginnen bij de gezinnen en families en bijeenkomsten met hen houden.
- Openheid moet worden uitgestraald. Niemand mag uitgesloten worden van de sacramenten. Als een vrouw zich geroepen weet om priester te worden, moet haar die kans geboden worden.
- Het zou leuk zijn wanneer pastoor/kapelaan aan het slot van de dienst iedereen individueel gedag zegt. De kerk kan korter bij de mensen staan, b.v. door gezamenlijke ontmoetingen na de HH. Missen.

Wie leiden de vieringen en wie bereiden ze voor?

- Meerdere respondenten opperen als oplossing voor het priestertekort: afschaffing van het celibaat - vrouwen mogen priester worden.
- Bij een groot aantal mensen merken we vragen bij het gewijde ambt: Sommigen vinden dat de vrouwen meer mogelijkheden moeten krijgen, priesters moeten kunnen huwen en diakens de Mis doen.
- Een grotere rol van leken in de verkondiging binnen de liturgie, ook in de eucharistievieringen, vinden parochianen wenselijk, met name ook vanwege de (dreigende) overbelasting van priesters.
- Oog hebben voor de misdienaars. Geef hun iets voor Sinterklaas.
- Werkgroepen bijvoorbeeld doopsel, avondwake, verdieping Eerste Communie zijn door hun positieve, laagdrempelige, verbindende uitstraling niet meer weg te denken uit onze parochie.
- De groep actieven binnen de kerk is klein. Er is al zoveel energie nodig om het minimale draaiende te houden, dat extra inspanningen soms teveel zijn. Bij anderen is de belangstelling vaak minimaal.
- Ouderen zitten te vastgeroest met al hun goede bedoelingen.
- Het is mooi dat we hulp in de kerk krijgen van jonge kapelaans uit verre landen, maar zij hebben toch een heel andere achtergrond, een ander gevoel/beleving bij godsdienst dan wij.

Activiteiten rondom de eucharistievieringen

- Ter sprake komt ook de aanpak van de priester James Mallon in de V.S. om te komen tot vernieuwing en vitalisering van (zijn) parochies. In dit project speelt de zgn. Alpha-Cursus een belangrijke rol. Je kunt daar echter de vraag bij stellen: Moet er niet eerst goed geluisterd worden naar wat mensen beweegt, denken, geloven en voelen; naar waar mensen tegenwoordig vooral mee bezig zijn en behoefte aan hebben?
- Meer aandacht voor de ziekencommunie.
- Het ontmoeten na de H. Missen werd als zeer waardevol ervaren. Hierbij dient opgemerkt te worden dat twee jaar corona pandemie het verlangen naar zulke ontmoetingen heeft versterkt.
- Organiseer koffiedrinken na de vieringen.
- Het verlangen om elkaar frequenter te ontmoeten en te bevestigen buiten de H. Mis kwam overal naar voren: Koffie na de Mis, terwijl er spelen zijn voor kinderen, waarbij we met elkaar kunnen spreken over geloofskwesties.

Andersoortige vieringen

- Alle generaties moeten geholpen worden om te leren bidden.
- Er kan meer samen gebeden worden ook buiten de heilige mis.
- Kerken moeten overdag meer open zijn. Bereikbaarheid verhogen
- Kerken opnieuw openen en toegankelijk maken voor mensen die in stilte willen bidden. (Toezicht leken)
- Dat de tradities (processies en grote feesten als Kerstmis en Pasen) in de kerk gevierd blijven worden.
- Met alleen kerkdiensten met veel symboliek krijgen we de mensen niet meer betrokken.
- De vieringen spreken veel mensen niet meer aan. Zij zoeken naar verpersoonlijking.
- Er is wel behoefte aan geloof, maar niet meer aan de H. Mis. Mensen zijn uitgekeken op een 'kale mis'. Een H. Mis spreekt jongeren niet aan.
- Veel gelovigen vertonen tegenwoordig een consumptieve houding, maar ook hier blijft de vraag: 'Bieden wij mensen wat ze nodig hebben?' Is ons aanbod van de Eucharistie voor velen niet 'een brug te ver'?
- Liturgie is meer dan de heilige mis; beter laagdrempelige vieringen dan alléén de heilige mis
- Dat er gebedsgroepen ontstaan in het dorp (oikos-evangelisatie) waar mensen in gebed lief en leed kunnen delen en hun dankbaarheid kunnen uitspreken.
- Laagdrempelige gebedsvieringen, met liederen van Emmanuel, Taizé, De Kommel.
- Wel is men in om aan meditatie te doen.
- Meditatie bijeenkomsten in kerken organiseren rond nieuwtestamentische thema's. (Leken)
- Een andere pastor vertelt hoe hij in een parochie begonnen is met 'stille aanbidding', vervolgens vieringen van 'samen zingen'. Kortom pogingen het samenkomen van gelovigen 'laagdrempeliger te maken. Vraag blijft: waar gaat het eigenlijk om als we samen kerk willen zijn?
- Een vast ritme van dagelijkse vieringen wordt aanbevolen.
- Wat zeker aanspreekt zijn bedevaarten, activiteiten voor kinderen, diaconale acties, leesgroepen voor spiritualiteit, Bijbelavonden en aandacht voor de achtergronden en inbreng van gelovigen met een buitenlandse katholieke achtergrond
- Gebruik het kerkgebouw multifunctioneel. Open de kerken, organiseer acties en doe mee **met** bijv. 'Kerkproeverij'.
- Projectmatige benadering van groepen: ouderen, vrouwen, jeugdigen (naar leeftijd), met aansprekende thema's en vieringen.

- In de loop van de laatste jaren is vooral gewerkt om meer thema's in vieringen te brengen: voorbeelden zijn: ziekenzondag, Franciscusviering, autozegening, kerstkindje zegenen, Redwednesday, kroedwuszegening, kinderwoorddiensten met Advent en de Vastentijd.

V. Allen zijn we missionarissen. Hoe zijn de keuzen gemaakt? Hoe werken we samen?

Obstakels

- In de regel wordt het niet gemakkelijk ervaren voor je geloof uit te komen. In (sociale) mede kom je vaak een negatieve houding of onverschilligheid tegen. Bij verjaardagen grijpen een aantal mensen wel de kans om bij wat ze zeggen of wensen God erbij te betrekken.
- Ook bij jongeren kan geloof onbegrip oproepen, al staan zij voor dezelfde vragen.
- De kerk houdt teveel vast aan tradities; en als er soms wel ruimte is voor nieuwe initiatieven is het maar een kleine groep die er gebruik van maakt. Het participeren in de missie van de Kerk wordt als moeilijk ervaren.
- Is de boodschap van de kerk nog helder? Of is er verschil tussen boodschap en kerk?
- Bij doopvoorbereiding, ouderavonden communievieringen en bij huwelijksvoorbereidingen wordt steeds opgeroepen om het geloof actiever te beleven; om deel te nemen aan de geloofsgemeenschap. Het zorgt in de loop van de voorbije jaren niet voor meer jonge mensen die naar de kerk komen of zich als vrijwilliger willen binden aan een parochiegemeenschap.
- Er bestaat voor een aantal gelovigen een duidelijke drempel als het gaat om contact nemen met een priester.
- We komen in onze parochies 'denkers' en 'doeners' tegen. Hebben zij niet verschillende verwachtingen t.a.v de Kerk?
- Als christenen hebben wij veel te bieden. Ik zie soms mensen voor ' mijn etalage' staan, maar je kunt niemand dwingen ons 'product' te kopen. Wie komt er onze winkel binnen? Is er wel vraag naar ons 'product'?

Waarom hoop?

- Waar zit onze bezieling als vrijwilliger in die kerk?
- Voordeel is dat nu minder mensen vooroordeel hebben, ja zelfs interesse
- Veel mensen hebben moeite met de wereld om hen heen. Er is een bepaalde nood.
- Dat het allemaal afkalft mag geen excuus zijn jezelf vrij te pleiten van de plicht je geloof te delen.
- De Kerk is een "moedige minderheid" geworden.

Getuigenis door het persoonlijk leven en dat van de gemeenschap

- Leven volgens de normen en waarden van de Kerk is al een getuigenis.
- Mensen verwachten van de Kerk (van iedere gedoopte dus) hartelijkheid, maar ook eerlijkheid en helderheid.
- Geloven doe je met mensen om je heen
- Medeverantwoordelijkheid bestaat bij het uitdragen van de boodschap.
- Vooral de ouderen ondervinden saamhorigheid in de Kerk.
- De kerk is voor velen een ontmoetingsplek waar ook sociale contacten een belangrijke rol spelen.
- Bevorderen van spontane en georganiseerde contacten.
- Als het alleen van de priesters moet komen, dan gaat het ook niet lukken.
- De goede mensen hebben ook maar vierentwintig uur in een etmaal en kunnen niet overal zijn.

- Mogen we ook getuigen van onze twijfels? Hoe (contra)productief is dat?
- Hoe presenteren wij ons als christenen in de wereld? Zijn wij voldoende uitnodigend?
- Zijn wij niet te veel bezig met de vorm - , de manier waarop we uitdrukking geven aan ons geloof met het risico dat de boodschap van Christus verloren gaat?
- “Ik hoop dat mensen mij mijn identiteit gunnen. Ik heb behoefte om van de christelijke Boodschap te getuigen, maar mijn vraag is: ‘Wie heb ik tegenover mij? Wie is ‘de ontvanger’?”
- In het verhaal van de Emmausgangers maakt Jezus zich niet bekend. Hij loopt met de leerlingen mee, luistert en stelt vragen en geeft vervolgens uitleg over wat er in de Schriften staat over de Messias.
- Misschien willen mensen uitgenodigd worden om actief mee te doen en doen we dat te weinig?
- De vrijwilligers moeten enige kwaliteit hebben.

Vorming tot evangelisatie

- Missie is geloofsverkondiging, catechese
- Rust mensen goed toe
- Alpha cursus is waardevol. Het is de basis en moet voortgezet worden.
- Bijbelstudie aanbieden om de mensen te leren wat de Bijbel kan geven.
- Laat mensen werken volgens hun talenten, ook priesters. Niet iedereen alles
- Vrouwen zouden op alle fronten present en actief moeten zijn in de kerk.
- Het is onbegrijpelijk dat vrouwen niet toegelaten worden tot het priesterambt.

Bijzondere doelgroepen

- Gezinnen ondersteunen in hun katholieke identiteit.
- Zeker mensen die wel naar de kerk komen niet vergeten
- Bijzondere aandacht voor mensen die band verloren hebben.
- Hoe bereiken we de jeugd? Godsdienstonderwijs en katholieke scholen kunnen de band tussen gezin – school – kerk vormgeven
- Verzorg godsdienstonderwijs op openbare scholen of in scholen met algemeen christelijke grondslag (in samenwerking met de mannenbroeders) of richt zelf (weer) katholieke scholen op.
- Herstructureren van katholiek onderwijs, waarin voor alle kinderen wekelijks godsdienstonderwijs gegeven wordt naast alle andere hoofdvakken.
- Dat de geloofsopvoeding weer ter hand genomen wordt en dat kinderen en jongeren worden opgezocht en uitnodigend benaderd.

Persoonlijke evangelisatie

- Meer getuigenis geven.
- Uitkomen voor je geloof en niet afzijdig blijven. De gesprekken over geloof niet uit de weg gaan.
- Missie is aanwezig zijn bij vragen van mensen, luisteren
- We kunnen de mensen zeggen “God heeft je lief, Hij heeft jou gewild, met je talenten en gaven. Hij heeft een plan, je moet het alleen nog ontdekken.” Dat geeft hoop.
- Geloof kan kracht geven. Het zou mooi zijn als veel mensen dat gevoel hebben en terug kunnen vallen op hun geloof.

- Het leven is niet makkelijk. We moeten mensen in die worsteling bijstaan. De Kerk heeft te melden wat ertoe doet en waar je van kunt leren. Dat vraagt de bereidheid te luisteren. En je moet de goede woorden gebruiken, veel uitleggen.

Missie en sociale leer

- Voor de meesten heeft de kerk een rol in onze samenleving. De kerk hoort bij het leven van mensen. Zij biedt steun en troost aan gelovigen in fijne en moeilijke periodes. Zij geeft een bevestiging van het geloof, biedt broederschap en zusterschap. Samen bidden, samen zingen, saamhorigheid. Je ontmoet mensen, luistert naar hun verhalen, leert mensen kennen die je anders niet zou hebben leren kennen, oud, jong, arm en rijk. Samen mag je optrekken en van elkaar leren. Je bent er voor elkaar in lief en leed, namens Jezus.
- De kerk moet meer een bindende factor zijn voor de maatschappij. (Het was een gemiste kans van de bisschoppen t.a.v vluchtelingen uit Oekraïne.)
- Moet de Kerk niet duidelijker haar gezicht laten zien in het maatschappelijk debat?
- Voor de RK.-Kerk resteert nauwelijks een rol van betekenis in zorg voor armen en zieken. Caritas of Franciscusgroepen zijn nauwelijks bekend, of ondergeschoven in het bureaucratische fusiegeweld van parochies
- Gelovigen zijn vertalen in sociale actie, zeker in een tijd van groeiende armoede.
- Samenwerken met Voedselbank, Vastenactiemaaltijd, kledingacties.
- Gelovigen voelen zich zondermeer betrokken bij alles wat zij zien gebeuren in de wereld om hen heen. De Kerk als plaatselijke gemeenschap wordt door de gelovigen echter niet gezien als partij om maatschappelijke problemen op te pakken. Het kost al heel veel energie om met de vrijwilligers de parochie als gemeenschap draaiende te houden.
- De kerk moet meer deelnemen aan het maatschappelijk leven en meer naar buiten treden.
- Een vitale gemeenschap vraagt hulp en inzet van alle mensen, want een vitale parochie ben je samen.

Samen met anderen in de samenleving

- Zo streeft de gemeente naar een seniorvriendelijke gemeente waarin de samenwerking wordt gezocht met organisaties en verenigingen waar senioren bij betrokken zijn. Onze parochie federatie heeft een eerste verkennende afspraak gehad, en zal zich naar alle waarschijnlijkheid bij dit project aan gaan sluiten, om zo te proberen eenzaamheid onder mensen te erkennen en ernaar te handelen waar dat mogelijk is.
- De traditionele contacten verlopen via: het verenigingsleven van harmonie tot voetbalclub. Daarnaast zijn er contacten met: De Zonnebloem, Ouderen Sociëteit en basisscholen.
- Met elkaar vier je het leven in de liturgie. De vieringen spreken aan. Soms mag je ervaren, dat in de ontmoeting, net als bij de Emmaüsgangers, Jezus er is. Je kunt deelnemen en iets doen voor de parochiegemeenschap. Er zijn veel mogelijkheden voor vrijwilligerswerk.

Gebruik van media

- Eén parochieblad voor heel de cluster, federatie, fusieparochie
- Het parochieblad aantrekkelijker maken, met verslagjes van wat er is geweest, over de Tienergroep.
- Ook het parochieblad en de prediking moet in eenvoudig taalgebruik blijven.

- Meer gebruik maken van moderne media (vgl. bijv. de Passion).

Gemeenschapsopbouw

- Federatievorming mag niet alleen een kwestie van geld en van zielen tellen zijn, maar ook van actief beleid. Wordt pluriformiteit nagestreefd en wordt differentiatie in geloofsgemeenschappen gewaardeerd: kerk als gemeenschap van gemeenschappen?
- Inlooplekken of parochiehuizen, waar de koffie klaar staat en men elkaar kan ontmoeten, worden gemist.
- Het bezoek van iemand van de kerk bij sociale activiteiten (hoeskamer, jaarvergaderingen verenigingen, ouderavonden van communicanten).
- Parochiefeesten en vrijwilligersavonden scheppen een band.
- We moeten in alle lagen van de bevolking meedoen, onze identiteit laten zien, laten zien waar we voor staan, laten blijken dat geloven je goed doet.
- Dat er nog meer aandacht komt voor zieken, hoogbejaarden, eenzamen en mensen die het moeilijk hebben.
- Wat vinden we het meest urgent? Gebed, aanbidding, Christus in het midden, open oog voor iedereen, dienstbaar zijn, ontmoeting, mogen in plaats van moeten, getuigen, dichtbij staan, er voor elkaar zijn, zonder te oordelen.
- Het is nodig met de tijd mee te gaan.
- Een "open" kerk zijn naar vrouwen en naar anders geaarde mensen.
- Waar komt het 'succes' vandaan dat we zien bij 'Pinkstergemeenten' en 'Moslimgemeenschappen'?
- De kerk meer zichtbaar in wijk en stad maken, met name voor randkerkelijken.

VI. Wat zijn de plaatsen van dialoog in onze Kerk? Hoe gaan we dialoogerend om met onze conflicten?

- Dialoog is (heel) belangrijk, ja noodzakelijk
- Dialoog gebeurt ook door doen, m.n. caritas. Armen en behoeftigen zijn schatten van de Kerk
- Bij dialoog is oprechte interesse nodig voor omgeving en context van dialogant
- Geen vermenging met politieke aspiraties. Zou mensen vervreemden
- Als groepen over thema's praten
- Organiseren van lezingen over wat het christendom beoogt.

VII. Welke relatie hebben we met onze broeders en zusters van andere Kerken?

- Ik mis de oecumenische samenwerking. Op belangrijke dagen van het jaar zou dat meer dan welkom zijn.
- Er zijn geen directe contacten met andere kerkgenootschappen of geloofsgemeenschappen in de vorm van oecumene.

VIII. Hoe wordt de autoriteit uitgeoefend? Hoe worden team-work en medeverantwoordelijkheid van leken gepromoot?

- Het kerkrecht dient in te spelen op de maatschappelijke ontwikkelingen.
- De communicatie top/down in de kerk heeft verbetering nodig. De taal van de kerk is te moeilijk. Verstaanbare taal is belangrijk. Probeer het hele kerkgebeuren een jas te geven van deze tijd.
- Dit betreft: verdere emancipatie; geen uitsluiting van sacramenten en het toegankelijk maken van kerkelijke ambten voor alle geslachten, ongehuwd, gehuwd of gehuwd geweest.
- Priesters en religieuzen en kloosterlingen, zouden een vrije keuze moeten hebben om celibatair te leven.
- Het verplichte celibaat belemmert de roeping van (gehuwde) mannen en vrouwen die graag priester of kloosterling willen worden, en is niet meer van deze tijd.

IX. Hoe beleven we gemeenschappelijke onderscheiding, welke procedures? Zijn we transparant?

- Voorwaarde voor vitalisering: durven loslaten, meer onderzoeken, meer ruimte om te experimenteren out of the box, bij het opzetten van activiteiten
- “Sneller” reageren op ontwikkelingen bedacht en begeleid door mensen met frisse inspirerende ideeën.

X. Hoe maken we de Kerk meer geschikt om samen op weg te gaan? Vorming in synodaliteit

- In alle parochies wordt goed samengewerkt met kerkbesturen.
- In minder parochies zijn parochiële raden
- Vrijwilligers erkennen en waarderen voor hun inzet bij de kerkelijke activiteiten